

Daesang Corp. ja Sewon Europe GmbH

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio

Kilpailu — Kartelli tai muu yhteisjärjestely — Lysiini — Sakkojen laskennasta
annetut suuntaviivat — Liikevaihto — Lieventävät asianhaarat —
Yhteistyö hallinnollisessa menettelyssä

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio (neljäs jaosto)
9.7.2003 II-2737

Tuomion tiivistelmä

1. *Kilpailu — Sakot — Sakkojen määrä — Sakkojen suuruuden määrittäminen —
Komission antamat suuntaviivat — Komission velvollisuus noudattaa suuntaviivoja
(Neuvoston asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohta)*
2. *Kilpailu — Sakot — Sakkojen määrä — Sakkojen suuruuden mää-
rittämisperusteet — Kilpailusääntöjen rikkomisten vakavuus — Kyseessä olevan yri-
tyksen kokonaisliikevaihdon ja kilpailusääntöjen rikkomisen kohteena olevien
tavaroiden myynnistä saadun liikevaihdon huomioon ottaminen — Rajat
(Neuvoston asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohta)*

3. Kilpailu — Sakot — Sakkojen määrä — Sakkojen suuruuden määrittämisperusteet — Kilpailusääntöjen rikkomisten vakavuus — Arviointi, joka koskee todellista mahdollisuutta aiheuttaa vahinkoa markkinoilla, joihin on vaikutettu — Kyseessä olevan yrityksen markkinaosuuksien merkityksellisyys
(EY 81 artiklan 1 kohta; neuvoston asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohta)
4. Kilpailu — Sakot — Sakkojen määrä — Sakkojen suuruuden määrittämisperusteet — Kilpailusääntöjen rikkomisten vakavuus — Kunkin yrityksen kilpailusääntöjä rikkovan toiminnan todellisen kilpailunvaikutuksen arviointi — Kilpailunrajoituksen kohteena olevien tavaroiden myynnistä saadun liikevaihdon merkityksellisyys
(EY 81 artiklan 1 kohta; neuvoston asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohta)
5. Kilpailu — Sakot — Sakkojen määrä — Sakon suuruuden määrittämisperusteet — Yrityksen yhteistyö hallinnollisessa menettelyssä — Sakkojen alentaminen — Tietojensaantipyyntö — Tarkastusmenettely — Merkitys
(Neuvoston asetuksen N:o 17 11 ja 15 artikla)
6. Kilpailu — Sakot — Sakkojen määrä — Sakkojen suuruuden määrittäminen — Komission antamissa suuntaviivoissa määritelty laskentatapa — Prosenttilukujen soveltaminen sakon perusmäärään
(Neuvoston asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohta)

1. Komissio ei voi poiketa säännöistä, jotka se on itselleen asettanut. Erityisesti silloin, kun komissio antaa suuntaviivoja, joilla se pyrkii tämentämään perustamissopimuksen määräyksiä noudattaen perusteet, joita se aikoo soveltaa rikkomisen vakavuutta koskevaa harkintavaltaansa käyttäessään, se rajoittaa itse harkintavaltaansa, koska sen on noudatettava viitteellisiä sääntöjä, jotka se on itselleen asettanut.
2. Yhteisön kilpailusääntöjen rikkomisen vakavuuden arvioinnissa huomioon otettaviin seikkoihin voivat kuulua rikkomisen kohteena olevien tavaroiden volyymi ja arvo, yrityksen koko ja taloudellinen valta ja siten myös se vaikutusvalta, jota yritys on voinut käyttää markkinoilla. Tästä seuraa toisaalta, että sakon määräämiseksi on sallittua ottaa huomioon yhtä hyvin yrityksen kokonaisliikevaihto, joka osoittaa — vaikkakin vain likimääräisesti ja epätäydellisesti — yrityksen kokoa ja taloudellista valtaa, sekä se osa liikevaihdosta, joka tulee kilpailusääntöjen rikkomisen kohteena olevista tavaroista ja joka näin ollen on omiaan osoittamaan rikkomisen laajuutta. Tästä seuraa toisaalta, ettei kummal-

(ks. 38 ja 89 kohta)

lekaan näistä luvuista pitää antaa sel-laista merkitystä, joka olisi suhteeton verrattuna muihin arvioinnissa huomioon otettaviin seikkoihin, ja että asianmukaisen suuruisen sakon määrääminen ei näin ollen voi olla pelkän kokonaisliikevaihtoon perustuvan las-kelman tulos.

(ks. 44 kohta)

3. Yhteisön kilpailusääntöjen rikkomisen vuoksi määrättävien sakkojen suu-ruutta määritettäessä sen tutkiminen, mitkä seuraamuksien kohteena olevan yrityksen todelliset mahdollisuudet aiheuttaa merkittävää vahinkoa tie-tyillä markkinoilla ovat, edellyttää, että arvioidaan näiden yritysten todel-lista merkitystä asianomaisilla markkinoilla eli niiden vaikutusta markki-noihin. Tämän osalta yrityksen markkinaosuuksilla markkinoilla, joihin on vaikutettu, on merkitystä, kun taas sen kokonaisliikevaihdolla ei ole merkitys-tä.

(ks. 49 kohta)

4. Yhteisön kilpailusääntöjen rikkomisesta määrättävien sakkojen suuruutta määritettäessä kunkin yrityksen teke-män kilpailusääntöjen rikkomisen eri-tyisen painoarvon eli todellisten vai-kutusten arviointi, joka komission on asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohdan ja EHTY:n perustamissopimuksen 65 artiklan 5 kohdan mukaisesti mää-

rättävien sakkojen laskennasta annet-tujen suuntaviivojen nojalla nykyään tehtävä, kun se arvioi, että sakon yleistä laskentapohjaa on vaihdeltava sen vuoksi, että rikkomukseen syyllis-tyy useita yrityksiä (kuten kartelleissa), ja kun yritykset ovat huomattavan eri-kokoisia, merkitsee sitä, että mää-ritetään kunkin niistä tekemän rikko-misen laajuus eikä asianomaisen yri-tyksen merkitystä sen koon tai talou-dellisten voimavarojen perusteella. Tältä osin se osa liikevaihdosta, joka tulee kilpailusääntöjen rikkomisen kohteena olevien tavaroiden myynnis-tä, on omiaan osoittamaan kilpailu-sääntöjen rikkomisen laajuutta kysei-sillä markkinoilla. Erityisesti kilpai-lunrajoituksen kohteena olleista tuot-teista kertynyt liikevaihto on objektiivinen peruste, jolla tämän menettelyn haitallinen vaikutus tavan-omaiseen kilpailuun saadaan täsmälli-sesti mitatuksi.

(ks. 50 ja 52 kohta)

5. Tutkimuksessa, johon komissio on ryhtynyt yhteisön kilpailusääntöjen mahdollisen rikkomisen vuoksi, tehty yhteistyö, joka ei ylitä sitä, mikä perustuu asetuksen N:o 17 11 artiklan 4 ja 5 kohdan nojalla yrityksille kuu-

luviin velvollisuuksiin, ei oikeuta sakon määrän alentamiseen. Sakon määrän alentaminen on kuitenkin perusteltua, jos yritys on toimittanut tietoja, jotka ylittävät huomattavasti sen, mitä komissio voi vaatia asetuksen N:o 17 11 artiklan nojalla.

Se, että yhteistyötä tehneelle yritykselle on osoitettu tietopyyntö asetuksen N:o 17 11 artiklan 1 kohdan perusteella, ei voi olla ratkaiseva syy olla soveltamatta huomattavaa 50—75 prosentin alennusta sakon määrään yhteistyötiedonannon C jakson perusteella varsinkaan sen vuoksi, että tällainen pyyntö on vähemmän pakottava toimenpide kuin päätöksellä määrätty tutkimus, eikä mainitussa tutkimuksessa itsessään välttämättä suljeta pois C jakson soveltamista, mikäli tämäkään tutkimus ei olisi antanut riittäviä perusteita päätöksen tekemiseen johtavan menettelyn aloittamiseksi.

(ks. 136, 137, 140 ja 141 kohta)

6. Kun otetaan huomioon asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohdan ja EHTY:n perustamissopimuksen 65 artiklan 5 kohdan mukaisesti määrättävien sakkojen laskennasta annettujen suuntaviivojen sanamuoto, raskauttavien tai lieventävien asianhaarojen perusteella hyväksytyjä korotuksia tai alennuksia vastaavia prosenttilukuja on sovellettava kilpailusääntöjen rikkomisen vakavuuden ja keston perusteella määritettyyn sakon perusmäärään eikä kilpailusääntöjen rikkomisen keston perusteella sovelletun aikaisemman korotuksen määrään tai raskauttavan tai lieventävän asianhaaran perusteella myönnetyn ensimmäisen korotuksen tai alennuksen soveltamisen lopputulokseen. Tällä sakkojen laskentamenetelmällä voidaan taata samaan kartelliin osallistuvien eri yritysten yhdenvertainen kohtelu.

(ks. 152 kohta)